بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުން

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-A/140
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: އަބްދުލްއަޒީޒު އަހުމަދު / ދަފްތަރު ނަންބަރު ދިސ 7831
- އިސްތިއުނާފު ދެކޮޅު ފަރާތް: ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަމީމް

ފަނޑިޔާރު މުހައްމަދު ސަލީމް

ނިންމި ތާރީޚް: 01 ޛުލްޙިއްޖާ 1444 / 19 ޖޫން 2023

ހައިކޯޓުގައި މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:

24 ޝައްވާލު 1443

25 މޭ 2022

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ

- ޤަޟިއްޔާ: 116/VTR/2019
- ނިންމި ކޯޓު: ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 06 ޖޫން 2019
- ނިންމުނު ތާރީޚް: 10 ޖޫން 2021

މަދަނީ- ވަޒީފާއާބެހޭ- މަދަނީ- ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާ- ބަދަލު ނަގައިދިނުން

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީމްގެ ރައުޔު:

މައްސަލައިގެ ތަޢާރުފު

1. މިއީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 116/VTR/2019 މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ، ފުލުސް ނަންބަރު ސީ 7831 / އަބްދުލްއަޒީޒް އަޙްމަދު (ދިވެހިރައްޔިތެއްގެ އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A059139)ގެ ފަރާތުން އެ މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި، އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތަކީ މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަށަވަރުވެފައިވާ ކަންކަން:

2. އަބްދުލްއަޒީޒް އަޙްމަދު އަކީ 26 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން ފުލުހުގެ ކޯޓީގެ ޑްރައިވަރުގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދިޔަ ފަރާތެކެވެ.

3. އެފަދައިން ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް، މަސައްކަތު އުޞޫލުތަކާއި އަދި އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފަށް ހިންގާ ނުވަތަ 20 މާރިޗު 2019 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާފައިވާތީ އަބްދުލްއަޒީޒް އަޙްމަދުގެ ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގައި މައްސަލަ ހުށަހަޅައިފިއެވެ.

4. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅަމުން އަބްދުލްއަޒީޒް އަޙްމަދުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، ފުލުހު ކޮށީގައި ޑްރައިވަރުގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދަނިކޮށް، ސަރުކާރު ޚިދުމަތުގެ މުވައްޒަފުންގެ ޤަވާއިދު 2011 އާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާފައިވަނީ ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށާއި،

އަބްދުލްއަޒީޒް އަޙްމަދު އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އަލުން އިޢާދަކޮށްދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އިޢާދަކޮށްދިނުމާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ހޯދަން އެދޭކަމަށެވެ.

5. އަބްދުލްއަޒީޒް އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިނުވާތީ، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[1]ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރު އަދި އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މިމައްސަލަ ނިންމާފައެވެ. އަބްދުލްއަޒީޒް އަޙްމަދުގެ ފަރާތުން މިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކޮށްފައި މިވަނީ މިމައްސަލައެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމިގޮތް:

6. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 116/VTR/2019 މައްސަލަ ނިންމުމުގެ ޤަރާރު ބެލިއިރު، މި މައްސަލައިގައި ދަޢުވާ، ދަޢުވާކުރީ ނަންބަރު ސ 7831 އަބްދުލްއަޒީޒް އަޙްމަދު (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A059139) 26 އޮގަސްޓު 2013 އިން ފެށިގެން [illegible] [illegible] މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދަނިކޮށް، ސަރުކާރު ދާއިރާގެ މުވައްޒަފުންގެ ޤަވާއިދު 2011 އާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް 20 މާރިޗު 2019 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، އަބްދުލްއަޒީޒް އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އަބްދުލްއަޒީޒް އަޙްމަދު އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އަލުން އިޢާދަކޮށްދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އިޢާދަކޮށްދިނުމާ ހަމައަށް

---

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[illegible] މުސާރައާއި [illegible]

[illegible] 03 ޖޫން 2019 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] މައްސަލައެކެވެ.

7. އެމައްސަލަ ބައްލަވައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމަވާފައިވާ ގޮތުގައިވަނީ:

"ދެންފަހެ، މައްސަލަ [illegible] (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު: A059139)، 26 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން [illegible] 2011 އާއި، [illegible] 20 [illegible] 2019 [illegible] 03 ޖޫން 2019 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް [illegible]

[illegible] 23 [illegible] 23 [illegible] 23 [illegible] (ށ) [illegible]

އެންމެހާ ވެސް އެމްޕްލޮއީގެ އަތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާކަން ބެލުމަކީ އަމަލުތަކަކީ އެ ވަކިކުރުން ނޯޓިސް ދީގެން ހިންގާފައިނުވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ހާލަތްތަކުގައި އަމަލުތަކަކީ ކަމަށްވާތީ އެކަމުގެ ދިފާޢުކުރުމަށް، އެމްޕްލޮއީގެ އަތުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން (procedural fairness) ފުރިހަމަކޮށްފައިނުވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/128 ޤަޟިއްޔާއާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/132 ޤަޟިއްޔާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިއާޔަތްކޮށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރު އަދި ހިސާބު ބަދަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އެމްޕްލޮއީގެ އަތްމަތީގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިގެން އަށާރަ މަސްދުވަހުގެ މުސާރައިގެ ގޮތުގައި ދިނުމަށްޓަކައި 3.670/-ރ. (ތިން ހާސް ހަސަތޭކަ ހަތްދިހަ ރުފިޔާ)، ސަރވިސް އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ދިނުމަށްޓަކައި 1,000/-ރ. (އެއްހާސް ރުފިޔާ)، ޗުއްޓީއަށް އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ދިނުމަށްޓަކައި 1,468/-ރ. (އެއްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް އަށެއް ރުފިޔާ)ގެ ނޯޓިސްދުވަހުގެ 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ އުޖޫރައާއި 18,414/-ރ. (އަށާރަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ސާދަ ރުފިޔާ) ދަޢުވާކުރިފަރާތަށް ކަނޑައަޅައި،

މިގޮތުން މިއަދު (10 ޖޫން 2021) އިން ފެށިގެން ގިނަވެގެން ބަންދު ނޫން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެމްޕްލޮއީގެ އަތްމަތީގައި މި ފައިސާ ދިނުމަށާއި، ގިނަވެގެން ބަންދު ނޫން 03 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުން އެންގުމަށް، މިޤަރާރު ތަންފީޛުކުރުމުގެ ޒިންމާ އަދާކުރުމަށް ޖުމްލަ އެމްޕްލޮއަރގެ ބާރުތަކާއި އެކު މި މިޤަރާރު ނިންމައިފިއެވެ." މިފަދައިންނެވެ.

ށ. ޓްރައިބިއުނަލު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް

8. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ 116/VTR/2019 ނަންބަރު ނިންމުމުން އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ، ސަރުކާރު އަދި ފާއިތުވި އޮބްޒަރވޭޓަރީ ހިއުމަންރައިޓްސް ކާޑު ދަފުތަރު ނަންބަރު ރ-7831، އެމްޕްލޮއީގެ އަތްމަތީގެ ވަކިކުރުން 02 (ދޭއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަމާލުކަމަށް ގެނެސްދީފައި ވާނަމަ ދަޢުވާ ހުށަހަޅައިފައެވެ. އެ ނުކުތާތަކަކީ؛

8.1 އިސްތިޢުނާފުކުރާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުންކަމަށް އިސްތިޢުނާފަށް ރައްދުވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާއިރު، އިސްވެ ދެންނެވުނު މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެ ހާލަތެއް މި މައްސަލާގައި ސާބިތުވެފައި ނުވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާތީވެ، މި މައްސަލާގައި އިސްތިޢުނާފުކުރާ ފަރާތް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަކިކުރުމުގެކުރިން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި 29 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުން ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި

8.2 އިސްތިޢުނާފުކުރާ ފަރާތް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަކިކުރުމުގެކުރިން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާއާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ޤަވާޢިދުގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުން ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

ޝަރީޢަތް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް

9. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 116/VTR/2019 ނިންމުން އިސްތިޢުނާފު ކުރުމަށް އެދި ދަފްތަރު ނަންބަރު ނިސް 7831، އެޑްވޮކޭޓް އަޙްމަދުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާ ނުކުތާތަކާއި، އެ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން މައްސަލާގައި ހިމަނާ ފަރާތްތަކުން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

10. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 116/VTR/2019 ނިންމުން އިސްތިޢުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅުއްވާ މި ޤަޟިއްޔާގައި ޝަރީޢަތުން ބަލައި ގޮތުން ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ނުކުތާއަކީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން

ވަކާލާތި މާއްދާގެ ޝަރުޠުގައި އެބުން މާއްދާއެއްގެ ދަށުން ފުރިހަމަކޮށް ވަކާލާތުވެރިންގެ ނުވަތަ ދަރިންގެ ބޭރުގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ވިދާޅު އިސްތިސްނާގެ ގޮތުގައިން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމުގައެވެ.

11. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ މަތް ސާބިތުކަމަށް، ވަޒީފާގެ ދަރަޖަތުގައި، ވަޒީފާ ޙަވާލުކުރި ވަޒީފާއާ އެކުލަވާ ފަރާތް ދެކޭ ދާއިރާ މަސައްކަތްތައް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުތަކާ ބެލުމުގައި ހިފެހެއްޓުން ނިންމުމެވެ.

12. **ޢިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަކާލާތުކުރުން ކަމަށް ވަޒީފާއަށް ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 29 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފުވާކަމަށް ބެލި ބެލުން.**

މި ނުކުތާގެ ތަފްޞީލުގައި ޢިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޢިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ބަދަލުގައި ނޯޓިސްދީގެން ޒަރޫރީކަމުގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅުއްވަމުން، ޢިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަކާލާތުކުރެވޭކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ޚިލާފަށް ޓްރައިބިއުނަލުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގައި ނިކަމެތިކަމެއް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާކަމެވެ.

13. މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނުއިރު ވަޒީފާއާބެހޭ އަސާސީ އުސޫލުތަކުގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ބިނާ ހައްގުވާނީ އުނިކަމެއް ބިނާކުރެވޭ ދުވަހު ވަކިކޮށްފަހު އެކަމުގެ ސަބަބާ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ހުށަހެޅުމުގެ ހައްގުވާ އެވަރަށް ވަކިކުރެވޭ ވަޒީފާއިން ބިލާތަފާސް ހައްޤުވާނީއެވެ.[2] އަދި އެހެނިހެން ހުރިހާ ސަބަބުތަކާ، ތަނަވަސް ހަވާލުކުރެއްވި މުއްދަތު ބިނާކުރާ ހުރިހާކަމެއް ސަބަބު ސަބަބުތަކާއި ބެހޭގޮތުން ޓްރައިބިއުނަލުން ފުރިހަމަކުރަމަށް، ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން ނުވަތަ ނިކުތުމުގެ އަދާކުރުމުގައި، މިހާރު ގެއްލިފައިވާ މަސްރޫއު ނުވަތަ ފަސޭހައެއް،

---

[2] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 05 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

އަނބުރާ އޮފީހަކަށް ފިޔަވަޅުތައް ހުށަހެޅުން އަމަލުތަކާއި ބަލައިދިނުމަށް އަމަލުތަކުގައި ވަކީލުންނަށް ޤަވާޢިދުތަކުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅިފައިވާ މިންގަނޑު ބެލެހެއްޓުމެވެ.[3]

14. ވަކީލުންގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އަށް ބަލާއިރު، ވަކީލުންގެ ޤަވާޢިދުތަކުގެ ހަރަކާތް މައްސަލަ ތަކުގައި މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ސަބަބުތަކާއި ކަނޑައަޅާ ގޮތުގައި ޤަވާޢިދުތަކުގައިވާ އަމަލުތަކުގެ ގޮތުން އަ ވަކީލުންނަށް ސާފުކޮށް އެނގެއެވެ. އެއްބަސްވުމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގައި މައްސަލަ ނިމުމުގެ ތަރުތީބު ބަލާއިރު، އަ ދިރާސާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ

"އެޑްވޮކޭޓް އަންގަނީ ވަކީލުން ވަކާލާތުކުރުމުގައި ނޯޓިސް ދިނުމާއެކު ކޯޓުން އެދުން ފޮނުވާކަށް، ނޯޓިސް ދިނުމުގެ ވަކީލު އެދުމުގެ މުވައްކިލުގެ އެހެންގޮތަކަށް ވަކީލުން ވަކާލާތުކުރާ ވަކީލުންގެ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނުކުރެވޭ، ވަކީލުންގެ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްކިލު ވަކީލުން ވަކާލާތުކުރުން ހުރި އަމަލުތަކަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުން ހުއްދަ ކުރެވޭ ވަކީލުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން، އެޑްވޮކޭޓް އަންގަނީ ނޯޓިސް ދިނުމުގެ ވަކީލުންގެ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވަކީލުން ވަކާލާތުކުރުމަށް ހުއްދަ ދޫކުރުމުގައި ނިންމާފައިވާ ކަމަށެވެ،

އެގޮތުންނެވެ، އެޑްވޮކޭޓް އަންގަނީ ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް ޢަމަލުކުރާނީ އަ ވަކީލު ނޯޓިސް ދިނުމަށް ވަކީލުންގެ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަކީލުން ވަކާލާތުކުރުން ޢަމަލުކުރާނެ ކަމަށެވެ،

15. މިގޮތުން ބަލާއިރު ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުން، ވަކީލުންގެ ޤަވާޢިދުތަކުގައި ވަކީލުންގެ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްކިލު ވަކީލުން ވަކާލާތުކުރާ ދަރަޖަ ނިންމާފައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުވައްކިލު ވަކީލުންގެ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަކާލާތުކުރުން ކަނޑައަޅާފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

---

[3] ވަކީލުންގެ ޤާނޫނުގެ 05 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) 1.3.4 ވަނަ ނަންބަރު، އަދި ވަކީލުންގެ ސުލޫކީ 2015 ގެ 47 ވަނަ މާއްދާ އަދި 48 ވަނަ މާއްދާގެ

16. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[4] 29 ވަނަ މާއްދާ:

"29. (ހ) މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ، އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތިކަމަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް ފެނިއްޖެނަމަ، ތިރީގައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ނުވަތަ ކަންތައްތަކެއް ކުރުމަށް ޓްރައިބިއުނަލުން އަމުރު ނެރެވޭނެއެވެ.

(1) އެ މުވައްޒަފަކު ކުރިން އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާގައި އަލުން ބަހައްޓައިދިނުމާއި އޭނާއަށް އެއްވެސް ގެއްލުމެއްނުވާ ގޮތަށް ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައިދިނުމަށް އަމުރުކުރުން؛

(2) މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން އަދާކުރަމުންދިޔަ ހަމަހަމަ ވަޒީފާއެއްގައި، ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ އެހެން ވަޒީފާއެއްގައި ބަހައްޓައިދިނުން އަމުރުކުރުން، އަދި އެ އަމުރުގައި ބަޔާންކުރެވޭނީ ނުވަތަ ވަޒީފާ ގުޅުމުގައި މުވައްޒަފަކު ލިބުނު އެއްބަސްވުމުގެ ޝަރުތުތަކާއި ފައިދާތަކާއި އިނާޔަތްތަކާ އެއްގޮތަށް ކަމުގައިވާނަމަ، ވަކި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި އޭނާއަށް ވަޒީފާ ބަހައްޓައިދިނުން އަމުރުކުރުން؛

(3) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ބަދަލުދިނުމަށް އަމުރުކުރުން.

(ށ) ޓްރައިބިއުނަލުން އަމުރެއް ނެރުމުގައި، ފުރަތަމަ ބަލަންވާނީ އެމުވައްޒަފަކު ވަކިކުރިއިރު ހުރި ވަޒީފާގައި އަލުން ބަހައްޓަންވާނެތޯއެވެ. ނަމަވެސް އެ މުވައްޒަފަކު އެދެނީ އެހެން އެއްޗެއްކަމުގައިވާނަމަ، އެކަށީގެންވާ ވަޒީފާއެއްގައި ބަހައްޓަންވާނެތޯއެވެ. މިގޮތުން ބަލާއިރު، ވަޒީފާ ވަކިކުރުމާއި ގުޅިގެން ހުށަހެޅުނު، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިކަން ދެނެގަނެ މުވައްޒަފަކު ކުރި އަމަލެއްގެ ސަބަބުން ވަކިކުރެވުނުކަން އެކަމުގައި އެ ވަޒީފާ ދިނުމަށް ރަނގަޅު ކަމެއްނޫނެވެ.

(ނ) މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިކަން ޤާނޫނީ، އިންސާފުވެރި ކަމެއްނޫން މުވައްޒަފުގެ ޙައްޤުތަކަށް ބަލައިގެން ހުށަހަޅާ ކަންކަން ދަތުރުކުރާ އެހެން ކަންކަމެއް ވަކިކުރުމުން ވަޒީފާދޭފަރާތުގެ ސަބަބުން ޓްރައިބިއުނަލަށް ފެންނަނަމަ، އެމުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާ އަލުން ދިނުމަށް ނުވަތަ އަދަދެއްގެ ބަދަލެއް، އެމުވައްޒަފަކު އެދިގެންނެވެ. ކަންކަމުގެ ބަދަލުތަކާއި ބެހޭގޮތުން ހިމެނެއެވެ.

(ރ) ބަދަލުދިނުމުގެ އަދަދު ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމުމުގައި، ބަދަލުދިނުމުގެ މުސާރަ ކަމަށް އެކަށީގެންވާ ގޮތަށް އަދި އެމުވައްޒަފަކު ޓްރައިބިއުނަލަށް ފެނިގެން އަދަދުކަނޑައަޅާނެއެވެ. މިގޮތުން އަދަދު ކަމަށް އެއްވުމުގައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާ

---

[4] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު)

ފަރާތުން [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން [illegible] [illegible]. [illegible] ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ [illegible]." މިފަދައިންނެވެ.

17. [illegible] ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible].

18. ބުނެވިދިޔަ ކަންތައްތައް [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށްކަމަށް ދެކެއެވެ.

19. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާއާއި އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދުގެ[5] 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި [illegible].

---

[5] ގަވާއިދު ނަންބަރު -R/201520

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުންކަމަށް އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވި، އިސްވެ ދެންނެވުނު މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެފަދަ ޙާލަތެއް މި މައްސަލާގައި ދިމާވެފައިވާކަން މައްސަލަ ބެއްލެވި ފަރާތަށް ސާބިތުކޮށްދެވިފައި ނުވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރައްވާފައިވާ [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާއާއި އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ގަވާއިދުގެ[6] 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޚިލާފަށްކަމަށް އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ދެވަނަ ނުކުތާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެއެވެ.

20. [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާފައިވަނީ [illegible] [illegible] މުއައްސަސާތަކުގައި، އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮތްކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ. އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރީ ސަބަބަކީ، އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ކަމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ސާބިތުކުރަން [illegible]، އެހެން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭ އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކާއި [illegible] ޖެހޭނެއެވެ.[7] އަދި [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަޒީފާއިން [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ.

21. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ގަވާއިދުގެ 42 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"42. މިމާއްދާގެ (ހ) (ށ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މައްސަލަތަކާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމުގެ ބާރު [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ [illegible] [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ޖެހޭނެއެވެ.

---

[6] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2015/R-20

[7] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާ

(ހ) މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއާ ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން، އެ މުވައްޒަފަކު [illegible] ސުލޫކާއި ނުވަތަ ޤާބިލުކަމުގައި، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބަކީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ، ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ.

(ށ) ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަފާތުކުރުމުގެ ސަބަބުތަކުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވާނަމަ، ދަޢުވާ [illegible] ނުވަތަ ދަޢުވާ [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] ސަބަބެއްގެ [illegible] [illegible] ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ، ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ.

(ރ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާ ގުޅިގެން މުވައްޒަފަކަށް ލިބޭ، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ، ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ." މިފަދައިންނެވެ.

22. އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި [illegible] މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް [illegible] [illegible] އެފަރާތް ހުށަހަޅާފައިވަނީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން [illegible] [illegible]، ވަޒީފާދޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން [illegible] [illegible] [illegible]. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާދޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާދޭ ފަރާތް [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާދޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ނިންމި ނިންމުން

23. އެހެންކަމުން ވަޒީފާދޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ [illegible]، އެ [illegible] [illegible] ޓްރައިބިއުނަލުން

ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ [illegible] ޤާނޫނީ އަސާސްތަކާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމުގައި ނުވާތީ ވަޒީފާއަށް [illegible] ނިންމުމުގެ އެ ބައި [illegible]، މި މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގައި ވަޒީފާއަށް ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިއުފާދިނުމާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދާކުރެވިގެން ވަޒީފާއަށް ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible].

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަޔާންކޮށްދިނުން

24. މި ގަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ގަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible]. އެހެނީ [illegible] [illegible][8] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.[9] މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި [illegible] ނިމުނުގޮތުގެ ކޮޕީ ހޯދާފައިނުވާނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ [illegible] ނިމުނުގޮތުގެ ކޮޕީ [illegible] ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.[10] އެހެނަސް، [illegible] ނިމުނުގޮތުގެ ކޮޕީގެ [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[11]

---

[8] މިކަމުގައި ދެކޭ އިސްތިސްނާ މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

[9] މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[10] މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

[11] މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމާއެކު، ވަޒީފާ ޓްރައިބިއުނަލް އިން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިޢުނާފުކުރާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެއީ އަސާސަކަށް ބަލައިގެން ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ޝަރުޢީ ޤާނޫނީ އަސާސްތަކާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމާގުޅިގެން ނުވާ ވަޒީފާ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގެ އެ ބައި ބާޠިލުކުރެއްވުން،

މި މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން އިސްތިޢުނާފުކުރާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން ނޯޓިސް ދީފައިނުވާތީ، ކަނޑައަޅާފައިވާ ބާވަތުގެ ޙާލަތްތަކުން، އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ނުވަތަ ކަންތައްތަކެއް ކުރުމުން ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ސާބިތުވެފައިވާ އިސްތިޢުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ލިބިދޭން ޖެހޭ ހައްޤުތައް ދޫކޮށްލެވޭނެ ގޮތް ކަނޑައަޅާފައިނުވާކަމުން، ވަޒީފާ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 116/VTR/2019 ނިންމުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ[12] 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން، ވަޒީފާ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަދަލުކުރެއްވުން، މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ޤާޟީންގެ ބޮޑުބަޔަކުގެ ރައުޔުގެ މަތިން އިޢުލާންކޮށް ޙުކުމްކުރަމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމްކުރީ:

ޤާޟީ ޙުސައިން ޝަހީމް

ޤާޟީ ޙުސައިނު ޝަރީފު
(ރިޔާސަތު)

ޤާޟީ މުޙައްމަދު ސަލީމް

---

[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010